

Alexander Mørch-Jensen og Simon Bjelland
Lande

Regnskapsføring av digitale eiendeler

Bacheloroppgave i Økonomi og administrasjon

Veileder: Anders Berg Olsen

April 2022

Alexander Mørch-Jensen og Simon Bjelland Lande

Regnskapsføring av digitale eiendeler

Bacheloroppgave i Økonomi og administrasjon

Veileder: Anders Berg Olsen

April 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for økonomi

NTNU Handelshøyskolen

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Dette er en avsluttende semesteroppgave innenfor vår bachelorgrad i økonomi og administrasjon ved NTNU Handelshøyskolen. Oppgaven er skrevet av Alexander Mørch-Jensen og Simon Bjelland Lande. Vi går spesialisering innen regnskap. Oppgaven tilsvarer 7,5 studiepoeng og tar for seg enkelte fagområdet som vi har vært gjennom i vårt studieløp innenfor vår bachelorgrad i økonomi og administrasjon.

Bakgrunnen for denne oppgaven er at vi har en interesse for fremvoksende teknologier og ønsket å skrive en oppgave som omhandlet dette. I samarbeid med veileder utformet vi en passende problemstilling som omhandler regnskapsføring av digitale eiendeler. Vi har opplevd at arbeidet med oppgaven har vært svært lærerikt og spennende. Dette håper vi har resultert i kunnskap som vi kan være til nytte for oss selv og andre.

Vi vil gjerne takke vår veileder Anders Berg Olsen for å ha bistått oss i arbeidet med denne oppgaven. Vi takker Anders for at han veiledet oss inn på en passende problemstilling samt god oppfølging underveis.

Innholdet i denne oppgaven står for forfatterens regning.

Trondheim 2022

Alexander Mørch-Jensen

Simon Bjelland Lande

Sammendrag av bacheloroppgaven

Formålet med denne oppgaven har vært å utforske og gi en oversikt over hvordan en kan utføre regnskapsføring av noen sentrale digitale eiendeler etter IFRS regnskapsstandarden. Vi starter oppgaven ved å gi en innføring til markedet for digitale eiendeler. Videre har vi et kapittel som omhandler grunnleggende teori innen blokkjedeteknologi. Etter dette inndeler vi ulike digitale eiendeler inn i kategorier basert på formål og verdigrunnlag. Før vi begynner på analysen har vi et kapittel om hvilket metodisk fremgang vi har brukt i oppgaven før vi gir en kort innføring i hvilket regnskapslitteratur og praksis som finnes på området. I analysen tar vi for oss de ulike typene digitale eiendelene og diskuterer mulig regnskapsmessig behandling ut ifra IFRS og regnskapslitteratur på området. Vi nevner relevante regnskapsregler løpende i analysedelen.

Summary of Bachelor's Project

This paper explores and gives an overview on how to account for some important digital assets using the IFRS. In the first part of the paper, we introduce the marked for digital assets, the papers relevance as well as a grounding in blockchain technology. Subsequently we categorized digital assets into four categories based on their different value propositions and underlying purposes. Before the analysis we describe our methodical approach and give an introduction to accounting literature on the area. In the analysis we discuss how to account for each one of the different digital assets. We mention relevant accounting standard continues in the paper.

Innholdsfortegnelse

Forord	0
Sammendrag av bacheloroppgaven	1
Summary of Bachelor's Project	2
Tabeller og figurer	1
1. Innledning	4
2. Problemstilling	7
2.1. Problemstillingens relevans.....	7
2.2. Formål og konsepter innenfor finansiell rapportering	7
4. Teknologien	9
4.1 Bitcoin.....	9
4.2 NFT	9
4.3 Kryptering og eierskap av digitale eiendeler	9
4.4 Smartkontrakt	10
5. Ulike typer digitale tokens	12
5.1. Kryptokunst	12
5.2. Brukstoken.....	12
5.3. Fysisk sikret token	13
5.4. Security token.....	13
5.5. Tabell med formål, verdigrunnlag og eksempel	13
6. Metode	15
7. Regnskapslitteratur	17
7.1 Litteratur om regnskapsbehandling av kryptovaluta	17
7.2 Litteratur om regnskapsbehandling av digitale tokens	18
8 Analyse	20
8.1 Kryptokunst	20
8.2 Brukstoken.....	27
8.3 Fysisk sikret token	33
8.4 Security token.....	37
9. Avsluttende kommentarer og veien videre	43
Litteraturliste	44

Tabeller og figurer

Figur 1.1	<i>Søk på bitcoin og NFT</i>	s.11
Figur 8.1	<i>Forslag til måling av kryptokunst</i>	s.34
Tabell 5.1	<i>Formål og verdigrunnlag digitale tokens</i>	s.18-19

Ordliste

Blokkjedeteknologi: Et system for å lagre informasjon på en måte som gjør det vanskelig å endre, hacke eller manipulere informasjonen.

Bokkjedebørs: En børs som er bygget på smartkontrakter. En slik børs benytter ofte automated market making (AMM) teknologi, som vil si at smartkontrakten stiller ulike ordredybder for ulike eiendeler.

Bruker-til-bruker nettverk: En måte å organisere ressursdeling på et datanettverk.

DAO: Står for en desentralisert autonom organisasjon, og er en måte å strukturere virksomheter gjennom et sett med smartkontrakter, der eierne av en token kan benytte denne til å ta del i organisasjonens beslutninger

Digital eiendeler: Eiendeler som bruker kryptografi, bruker-til-bruker nettverk, samt en offentlig ledger for å kunne skape nye enheter, samt verifisere og sikre transaksjoner uten av man er avhengig av en tredjepart

ERC-20: En mye brukt standard på ethereumnettverket der tokens kan bli sendt og mottatt samtidig som brukeren er indifferent til hvilken token den mottar.

ERC-721: En standard på ethereumnettverket som er mye brukt for NFTer.

Hardware-wallet: En fysisk enhet der man kan oppbevare sine private nøkler.

Floor-price: Vil si den lavest mulige prisen man kan betale for å få tak i en eiendel.

Konsensusmekanisme: En måte brukere på et nettverk kan bli enige om at et stykke informasjon stemmer.

Kryptotoken: En token som benytter kryptografi.

Kryptovaluta: En samlebetegnelse for digitale valuta som har til formål med å fungere som tradisjonelle valutaer.

Ledger: En måte å systematisere lagring av transaksjoner.

NFT: Et stykke kode som er lagret på en bokkjede og kan overføres direkte mellom brukere. Kan ofte være et digitalt bilde eller en videosnutt.

Offentlig nøkkel: En string med tall og bokstaver som andre brukere kan overføre digitale eiendeler til. En offentlig nøkkel har mange likheter med et kontonummer.

Privat nøkkel: String med tall og bokstaver som en eier bruker til å signere transaksjoner, samt bevise eierskap på en blokkjede. En privat nøkkel har mange likheter med et passord til en bankkonto.

SHA-256: Krypteringsalgoritme som brukes til å sikre de fleste blokkjedene.

Smartkontrakt: Digital kode som er lagret på en blokkjede. Denne består ofte av en rekke if/when setninger.

Software-wallet: Et dataprogram som er designet for å oppbevare en brukers private nøkler.

Tokoniserte eiendeler: Tradisjonelle eiendeler som har blitt gjort om til en token for å kunne oppnå enkelte fordeler dette måtte medføre.

1. Innledning

Digitale eiendeler har opplevd stor vekst og økende interesse det siste tiåret. Tidligere er det bitcoin som har fått størst oppmerksomhet, men den siste tiden har man sett en økende interesse for andre digitale eiendeler enn kryptovaluta. Fremveksten av digitale eiendeler er en av de nyeste endringene det digitale skiftet fører med seg. Dette fører med seg muligheter og utfordringer innen dagens forretningsliv. Blant annet oppstår det utfordringer for revisorer og regnskapsførere grunnet fremveksten av en ny type eiendelsklasse.

I takt med at markedet for digitale eiendeler har blitt større, har nye problemstillinger rundt regnskapsføring av digitale eiendeler oppstått. Dagens IFRS standard er ikke utformet med hensyn til digitale eiendeler. Det er til dags dato ikke blitt laget en offisiell veiledning til hvordan man bruker dagens standard, i regnskapsføring av digitale eiendeler. Dette medfører usikkerhet knyttet til klassifisering og måling av slike eiendeler.

Vi befinner oss nå en fase der det ikke er utarbeidet egne standarder eller en offisiell veiledning til hvordan man skal utføre regnskapsmessig behandling av digitale eiendeler. I denne fasen, vil mest sannsynlig anerkjente revisororganisasjoner spille en viktig rolle. Enkelte av disse revisororganisasjonene, som for eksempel EY og PWC, har laget rapporter der de kommer med forslag til hvordan ulike digitale eiendeler bør vurderes etter IFRS standarden. For noen digitale eiendeler kan det være vanskelig å finne passende regnskapsmessig behandling, mens for andre kan det være mer intuitivt hvordan klassifisering og måling bør være. Vi har benyttet slike rapporter når vi har utarbeidet denne oppgaven.

I en artikkel skrevet av Kjetil Rimstad i EY konkluderes det med at utviklingen av lover og regler henger etter i forhold til hastigheten innen utviklingen av kryptovaluta. Dette kommer til å fortsette helt til det blir dannet et offisielt rammeverk, ifølge Rimstad (Rimstad, 2018 s.297). På tidspunktet Rimstads artikkelen ble publisert, var den totale markedsverdien på kryptovaluta rundt 350 milliarder dollar. Nå ligger den totale markedsverdien på rundt 2300 milliarder dollar (Coingecko.org, 2022a). Dette sier noe om den sterke adaptasjonen denne typer eiendeler har hatt de siste årene. Økningen i total markedsverdi skyldes både store økninger i prising av kryptovaluta, samt at det har oppstått mange nye prosjekter som har vokst seg store.

I oppgaven skal vi ha fokus på regnskapsføring av andre digitale eiendeler enn kryptovaluta. Slike digitale eiendeler er i hovedsak bygd på smartkontrakter, og blir av mange omtalt som NFTer. Kort forklart, er en NFT et bevis på eierskap utformet som et digitalt program. NFT-teknologien har ført til at det har blitt skapt nye typer eiendeler. Et eksempel på dette kan være digital kunst.

Blokkjedeteknologi i kombinasjon med smartkontrakter har endret markedet for digitale eiendeler ved å lage et system som beviser digitalt eierskap, samt muliggjør enkle transaksjoner av disse eiendelene (Steve Kaczynski, 2021). Enkelte kunstnere, som Mike Winkelmann (Beeple), har vært opportunistiske og benyttet seg av mulighetene som ligger i denne teknologien. Det har utviklet seg et digitalt kunstmarked på relativt kort tid. Det globale markedet for digital kunst nærmer seg den årlige omsetningen til det globale fine art markedet. Omsetningen av kryptokunst nådde 22 milliarder dollar i 2021, mot 100 millioner dollar i 2020 (Dailey, 2022).

Det er ikke bare det digitale kunstmarkedet som har nyttiggjort seg av smartkontraktteknologien. Enkelte restauranter har utforsket muligheten til å bruke NFTer til reserverasjoner (Xin, 2021). Musikkindustrien har også begynt å utforske nye bruksområder. Artisten Nas har sluppet en NFT som gir kjøperen rett til en del av royaltyene til en av sangene hans (Morris, 2022). Spillindustrien har tradisjonelt vært tidlig ute med å adaptere nye teknologier. Ved å gi spillerne eierskap over sine avatarer, har spillet Axie Infinity blitt så populært at markedet for avatarene nådde en markedsverdi på 3 milliarder dollar (Coingecko.org, Axie Infinity, 2022).

Ovenfor har vi belyst at markedet for digitale eiendeler har opplevd sterk vekst de siste årene. Det er lite som tyder på at denne utviklingen skal snu. I neste del av oppgaven presenterer vi oppgavens problemstilling.

Figur 1.1: Søk på bitcoin (blå) og NFT (rød) (Google, 2022)

2. Problemstilling

Problemstillingen i denne oppgaven er:

«På hvilken måte kan vi bruke eksisterende regnskapsprinsipper og regelverk for å klassifisere og måle kryptokunst, brukstokens, fysisk sikret tokens og security tokens?» Oppgavens formål, er å utforske hvordan IFRS-rammeverket kan brukes til å regnskapsføre ulike digitale eiendeler. Vi tar for oss ulike digitale eiendeler og drøfte hvordan regnskapsmessig behandling av disse kan utføres etter den etablerte IFRS standarden. Ut ifra drøftingen og allerede etablert regnskapspraksis har vi utformet en forslag til hvordan en kan klassifisere og måle kryptokunst, brukstokens, fysisk sikret tokens og security tokens.

2.1. Problemstillingens relevans

Digitale eiendeler representerer i grunnen en helt ny type eiendelsklasse. Gjeldene IFRS standarder er ikke laget med hensyn til disse nye digitale eiendelene. Dette gjør det utfordrerne å velge hvilken standard enkelte digitale eiendeler skal regnskapsføres etter, og hvordan den aktuelle eiendelen skal måles. I utarbeidelsen av denne oppgaven har vi oppfattet at det er et behov for en klargjøring av hvordan man regnskapsfører digitale eiendeler.

I en artikkel i Journal of Accountancy peker de på ulike utfordringer knyttet til måling av NFTer. «Verdien til NFTer er basert på oppfatning til eiere og kjøpere samt sjeldenheten og tilgjengeligheten til NFTen» (Murphy, 2021). Det vil også være forskjellige aspekter ved målingen betinget av om det er skaperen eller en kjøper som er eier av den digitale eiendelen (Murphy, 2021).

2.2. Formål og konsepter innenfor finansiell rapportering

I IFRS 1.2 er det overordnede formålet med finansiell rapportering forklart med: «Å gi finansiell informasjon om foretaket som er nyttig for eksisterende og potensielle investorer, långivere og andre kreditorer når de skal foreta økonomiske beslutninger (Kristoffersen, 2020b, s. 5). Den primære målgruppen til den finansielle rapportering er eierne og kreditorene. Andre interessenter til et foretaks finansielle rapportering er ledelse, leverandører, ansatte og myndigheter. De ulike regnskapsbrukeren har ulike behov for typer regnskapsinformasjon. Det er svært sjeldent det er mulig å tilfredsstille alle interessentene

sine behov. Enkelte interessenter er avhengig av å kombinere regnskapsinformasjon med alternativ informasjon (Kristoffersen, 2020b, s. 6).

For at finansregnskapet skal gi tilstrekkelig med informasjon, må prognoseformålet og kontrollformålet være oppfylt. Prognoseformålet skal gjøre det mulig å bruke den finansielle rapporteringen til å utføre prognoser, noe som gir en pekepinn om framtidig utvikling i gjeldende foretak. Det er begrensede krav til at finansregnskapet skal inneholde informasjon om fremtiden. Eventuelle prognoser om fremtiden må utarbeides av regnskapsbrukere, med utgangspunkt i regnskapsinformasjon fra fortid og nåtid. For at det skal være mulig, bør den finansielle rapportering inneholde informasjon om foretakets ressurser, forpliktelser og hvor effektive foretaket er til å utnytte disse ressursene. For å tilfredsstillere kontrollformålet skal det være mulig å kontrollere at ledelsen har ivarett eiernes interesser på en tilfredsstillende måte. Eksempelvis skal det være mulig å kontrollere at ledelsen ikke har misbrukt sin posisjon til å tilgodese egne personlige interesser (Kristoffersen, 2020b, s. 9)

For at det overordnede formålet med finansiell rapportering skal tilfredsstillende, er det noen kvalitetskrav som må være til stede. De grunnleggende kvalitetskravene er at finansiell informasjon skal være relevant og ha tro gjengivelse. For at finansiell informasjon skal være relevant, bør informasjon ha en viss predikasjonsverdi, tilbakemeldingsverdi, være vesentlig og måleusikkerhet bør være dokumentert og forklart. For å tilfredsstillere kravet om tro gjengivelse, må informasjonen være fullstendig, nøytral og feilfri (Kristoffersen, 2020b, s. 3-4).

4. Teknologien

Digitale eiendeler er ikke et nytt begrep, men hva digitale eiendeler omfatter har opplevd stor endring. Begrepet brukes i dag for å beskrive ulike eiendeler som benytter blokkjedeteknologi.

4.1 Bitcoin

Digitale eiendeler bruker kryptografi, bruker-til-bruker nettverk, samt en offentlig ledger for å kunne skape nye enheter, samt verifisere og sikre transaksjoner uten av man er avhengig av en tredjepart (Smith, 2021, s. 341).

Gjennom en publikasjon av, Satoshi Nakamoto, den 28. oktober 2008, ble det for første gang i historien foreslått å benytte disse teknologiene i kombinasjon, samt å lage et system som intensiverte brukere til å sikre nettverket. Det var denne publikasjonen som var startskuddet for digitale eiendeler, og kryptovalutaen (Nakamoto, 2008).

4.2 NFT

I 2014 startet det å dukke opp et nytt bruksområde som bygget videre på blokkjedeteknologien gjennom prosjektet Quantum (Liscia, 2021). Denne enheten med lagret data har senere fått navnet NFT (non-fungible token). NFTer et stykke kode som er lagret på en blokkjede. En NFT kan overføres direkte mellom brukere, uten å måtte være avhengig av en tredjepart. Informasjonen som lagres på blokkjeden kan vise til alt fra digitale bilder, videoer og lyd. Det største bruksområdet til NFTer er i dag å bevise eierskap til ulike digitale objekter eller eiendeler.

4.3 Kryptering og eierskap av digitale eiendeler

For å forstå hvordan eierskap av digitale eiendeler fungerer, er man avhengig av forstå hvordan slike blokkjeder sikres. De fleste blokkjeder benytter krypteringsalgoritmen SHA-256 for å sikre kjeden fra at uønskede parter gjør endringer i koden. Kryptering, i kombinasjon med en konsensusmekanisme, gjør det svært vanskelig å hacke en blokkjede. Dette er med på å gjøre teknologien svært nyttig og robust.

For å ha kontroll på digitale eiendeler benyttes oftest en kryptolommebok. En kryptolommebok kan enten være en fysisk enhet (hardware wallet), eller et dataprogram

(software wallet). Begge løsningene har samme hensikt; å holde kontroll eierens private og offentlige nøkler. Den offentlige nøkkelen fungerer som et slags kontonummer som andre kan sende kryptovaluta og digitale eiendeler til. Den private nøkkelen fungerer mer som passordet til kontoen, og er den som blir benyttet når man skal gjøre transaksjoner på nettverket. I nyere tid har det blitt svært vanlig at en tredjepart oppbevarer de private nøklene på eierens vegne. Dette fordi mange kunder ikke ønsker risikoen med å oppbevare de private nøklene på egen hånd.

4.4 Smartkontrakt

En smartkontrakt er et program som er lagret på en bokkjede, og utfører kode når visse kriterier er til stedet. En smartkontrakt består ofte av en rekke if/when-setninger, og utfører disse ut fra hva utfallet av en hendelse er.

Et eksempel kan være to personer som ønsker å vedde på utfallet av en fotballkamp. I et slikt tilfelle kan partene lage en smartkontrakt der de programmerer inn ulike sannsynligheter for et utfall. Videre kan partene «låse» en avtalt mengde kryptovaluta i kontrakten, og lagre kontrakten på bokkjeden. Etter kampen vil smartkontrakten motta dataen knyttet til resultatet av kampen, for så å utføre kontrakten i henhold til hva som er programmert inn i kontrakten.

Det som gjør smartkontrakter unike, er at man i utgangspunktet ikke er avhengig av en tredjepart. For tradisjonelle kontrakter er det vanligvis en tredjepart som garanterer for at partene mottar det de har rett på, basert på utfallet fra fotballkampen. Et eksempel på en slik part kan være Norsk Tipping. Med en smartkontrakt kan man eliminere avhengigheten av en slik tilbyder, og det er koden selv som garanterer at kontrakten blir oppfylt. En ulempe med en slik løsning, er at det ikke er noen tredjepart som kan hjelpe deg hvis det skulle oppstå problemer før, under eller etter transaksjonen.

NFTer er en type token som aktivt benytter seg av smartkontrakter. ERC-721 er den mest brukte standarden for NFTer på ethereums nettverk. Standarden gjør at alle NFTene er unike. Ethereum sin token, ether, benytter i sitt tilfelle ERC-20. En slik standard fører til at man er indifferent til hvilken token man benytter. Slike tokens kan stykkes opp, og man kan overføre en brøkdel av en ether, noe som ikke er mulig å gjøre med ERC-721 standarden.

«En kontrakt er i juridisk forstand en skriftlig eller muntlig enighet mellom to eller flere parter om forhold av rettslig karakter» (Jusleksikon, 2018, avsnitt 1). I tilfeller der smartkontrakter har ukjente motparter vil det ikke foreligge en kontrakt i ordets rettslige forstand. For eksempel kan det føre med seg rettslige utfordringer, ettersom at det ikke er mulig å rette et krav mot et dataprogram.

5. Ulike typer digitale tokens

I denne delen presenterer vi de ulike typene digitale eiendeler vi skal ha med i oppgaven. For å diskutere hvilke regnskapsregler som skal gjelde for ulike typer digitale eiendeler er det fordelaktig å inndele de i ulike klasser. Siden det ikke er utviklet et standard rammeverk eller veiledning for regnskapsføring av digitale eiendeler, er det heller ikke en offisiell måte å kategorisere slike eiendeler på. PWC publiserte i 2018 en artikkel som tar for seg regnskapsføring av digitale eiendeler etter IFRS. Vi har brukt inndelingen som fremkommer av artikkelen, med unntak av at vi har tilført en kategori for kryptokunst. For å fordele ulike kryptografiske eiendeler i klasser la PWC hovedvekt på:

- det primære formålet til eiendelen, og
- hvordan verdigrunnet til den kryptografiske eiendelen skapes (Leopold og Vollmann, 2019, s. 3).

Vi syntes denne inndelingen virket fornuftig og valgte benytte denne også for kryptokunst.

5.1. Kryptokunst

Kryptokunst er en type digital eiendel som beviser eierskap til et kunstverk. Kryptokunst benytter smartkontrakter som lagres på en blokkjede, og eieren kan overføre eierskapet til andre parter. Slike handler gjøres som oftest på dedikerte handelsplattformer, som for eksempel opensea.io. Verdien til kryptokunst avhenger blant annet av subjektive meninger til kjøper og selger, samt tilbud og etterspørsel. Tilbud og etterspørsel avhenger av tilgjengelighet og sjeldenhet.

5.2. Brukstoken

Brukstoken (utility token) er en type token som har et bruksområde innenfor et bestemt økosystem. Brukstokene gir eieren en rettighet til et produkt eller tjeneste. Eieren har mulighet til å selge tokenen videre, men formålet med brukstoken er ikke å fungere som et medium for transaksjoner. Verdien av en brukstoken bestemmes av etterspørselen etter det underliggende produktet eller tjenesten (Leopold og Vollmann, 2019, s. 4). Prosjekter som satser på denne teknologien kan for eksempel se for seg at et billettsystem bygd på en blokkjede skal gjøre det vanskelig å forfalske billetter og selge dem på svartebørsen. Et annet eksempel er tradingplattformen FTX som har utstedt en token som gir rabatter på kurtasjen på plattformen. Eier av denne tokenen har full rett til å selge den videre (FTX, 2022).

5.3. Fysisk sikret token

Fysisk sikrede tokens, er digitale eiendeler som representerer eierskap til en fysisk eiendel. En slik fysisk eiendel kan for eksempel være naturlige ressurser som gull, eiendom eller olje.

Tokenen representerer en kontrakt som beviser eierskapet til den fysiske eiendelen. Verdien til tokenen bestemmes av verdien på den underliggende eiendelen (Leopold og Vollmann, 2019, s. 4).

5.4. Security token

Security token er en digital eiendel som ligner på tradisjonelle, omsettelige økonomiske rettigheter. Tokenen kan gi rett på en fremtidig kontantstrøm eller andre finansielle eiendeler.

For eksempel kan dette være en rettighet til å motta fremtidige royalties fra videresalg av en NFT. Det kan også være et bevis på eierskap på en aksje. Verdien til en security token kan være basert på den antatte størrelsen på den fremtidige kontantstrømmen som den økonomiske rettigheten representerer (Leopold og Vollmann, 2019, s. 4).

5.5. Tabell med formål, verdigrunnlag og eksempel

Token	Formål	Verdigrunnlag	Eksempler
Kryptokunst (Kapittel: 5.1, 8.1 og 9.1)	Bevise eierskap til digital kunst	Tilbud og etterspørsel samt andre subjektive parameter	Everydays: The First 5000 Days (Beeple)
Brukstoken (utilitytoken) (Kapittel: 5.2, 8.2 og 9.2)	Bevise eierskap til produkt eller tjeneste. Beviser for eksempel rett til inngang til konsert	Etterspørselen etter det underliggende produktet eller tjenesten	The Maya (restaurant)
Fysisk sikrede tokens (Asset-backed tokens) (Kapittel: 5.3, 8.3 og 9.3)	Representerer eierskap til fysisk eiendel utenfor blokkjeden	Etterspørselen av den underliggende sikrede eiendelen	The Lightbulb Man (Bjarne Melgaard)

Security token (Kapittel 5.4, 8.4 og 9.4)	Token som gir rett til fremtidig kontantstrøm eller finansielle eiendeler	Avhenger av suksessen til prosjektet	Adidas for Prada re-source (Adidas/Prada)
--	---	--------------------------------------	---

Tabell 5.1: formål og verdigrunnlag for tokens

Spesifisering av eksempler:

Everydays The First 5000 Days (Beeple), er nåtidens mest verdifulle kryptokunstverk. Kunstverket ble solgt av den kjente digitale kunstneren Beeple for \$69m den 11.03.2021 gjennom en auksjon hos Christies (Kastrenakes, 2021).

The Maya er en anerkjent meksikansk restaurant med lokasjon i sentrum av Shanghai. Den 12.03.2021 lanserte restauranten et system, der gjestene kunne reservere bord ved å skape en NFT. Ved å ha denne funksjonen i stedet for den tradisjonelle tilnærmingen, åpnet restauranten opp for at gjestene kan handle og bytte reservasjoner mellom seg selv, uten å måtte gå gjennom restauranten hver gang de ønsket å gjøre endringer (Xin, 2021).

The Lightbulb Man (Bjarne Melgaard) er den største satsningen på digital kunst fra en anerkjent kunstner i Norge. Prosjektet gikk ut på å lage 1025 unike digitale kunstverk, og det ble solgt NFTer for 10 millioner NOK (Melgaard, 2021). Det som er med på å gjøre dette prosjektet unikt er at alle som kjøper det digitale kunstverket, også får muligheten til å innløse en signert fysisk versjon det samme digitale kunstverket.

Adidas for Prada re-source (Adidas/Prada) er et NFT-samarbeid mellom Adidas og Prada. Her gjennomførte partene en digital loddtrekning, der vinnerne mottok en NFT gratis. Totalt ble det delt ut 3000 NFT-er, og konseptet gikk ut på at eierne av de 3000 NFT-ene skulle dele 15% av salgssummen til et annet digitalt bilde som ble solgt. Videre ville eierne av NFT-ene få en viss andel av kontantstrømmen fra salg av bildet i sekundærmarkedet (Adidas, 2022).

6. Metode

I denne oppgaven har vi utforsket problemstillingen og forskningsspørsmålene våre ut fra ulike vinklinger. Vi har benyttet eksisterende lovverk og regnskapspraksis for å drøfte hvordan digitale eiendeler kan plasseres under gjeldene rammeverk. I oppgaven har vi benyttet en kvalitativ, utforskende metode. Vi valgte en kvalitativ utforskende metode fordi teknologien er svært ny, og det er begrenset tilgang på kvantitative data relevant for problemstillingen. Her er målet å tilegne seg dybdekunnskap om vår spesifikke problemstilling.

Vi har hentet data fra ulike kilder, der vi primært har brukt rapporter fra EY og PWC som omhandler liknende problemstillinger. Disse rapportene har igjen hatt gode kilder som vi har lent oss på. Ved å analysere disse fant vi nyttig informasjon som i større eller mindre grad kunne brukes til å påvirke de valgene vi har tatt underveis i oppgaven.

For å øke validiteten til dataen vi har samlet inn har vi vært kritiske til kilder og primært benyttet arbeid fra anerkjente rådgivingselskaper som PWC og EY. Mye av denne dataen kan generaliseres, siden det har oppstått en bransjestandard for regnskapsmessig behandling av enkelte digitale eiendeler. Vi har dog i denne oppgaven overført deler av metodikken som har blitt utarbeidet, til å omhandle andre digitale eiendeler enn primært kryptovaluta.

I oppgaven har vi tatt for oss ulike typer digitale eiendeler som har blitt kort introdusert i «Tabell 1». Vi har kategorisert ulike digitale eiendeler, noe som igjen har bidratt til å gjøre det mulig å skille mellom de ulike digitale eiendelene. Videre har vi plassert de aktuelle digitale eiendelene innenfor eksisterende rammeverk som kan være relevante for den spesifikke digitale eiendelen.

Oppgaven vil ta utgangspunkt i subsumsjon og benytte juridisk metode når det måtte være relevant. Sentralt i regnskapsjuridisk metode er identifisering, forståelse og anvendelse av regnskapsregler og regnskapsstandarder. Her vil vi prøve å ha en deskriptiv tilnærming til forskningsspørsmålet og problemstillingen, for senere å tolke og drøfte de aktuelle regnskapsreglene og regnskapsstandardene med dette som utgangspunkt (Bekkedal og Farsethås Hans, kap. 1-2).

I oppgaven vil vi forsøke å skille mellom tolkningen og subsumsjonsstadiet. Vår valgte problemstilling krever en stor grad av tolkning. Dette medfører at subsumsjonsstadiet i høy grad bygger på hvordan vi tolker eksisterende regnskapsregler og regnskapsstandarder, samt hvordan disse vil kunne tolkes for ulike digitale eiendeler med utgangspunkt i problemstillingen, og de aktuelle forskningsprøsmålene vi har utformet til de ulike digitale eiendelene. Det finnes i dag lite relevant regnskapspraksis rundt vår problemstilling, så vi vil derfor len oss på liknende problemstillinger som er utarbeidet tidligere av blant annet PwC og EY.

I regnskapsjuridisk metode er sentrale tema identifisering, forståelse og anvendelse av innregningskriterier, samt at det gjøres riktig måling i samsvar med regnskapsreglene (Schwencke *et al.*, 2021, s. 105-106).

7. Regnskapslitteratur

7.1 Litteratur om regnskapsbehandling av kryptovaluta

Selv om oppgaven handler om andre digitale eiendeler enn kryptovaluta velger vi å inkludere et avsnitt om litteratur som finnes på regnskapsmessig behandling av kryptovaluta.

I en publisering fra juni 2019 konkluderte IFRS IC med at kryptovaluta ikke møter definisjonen til en finansiell eiendel ettersom kryptovaluta ikke brukes som et medium for transaksjon i stor nok grad til å bli sett på som kontanter. De mener at kryptovaluta møter definisjonen til immaterielle eiendeler i IAS 38 ettersom kryptovaluta kan identifiseres enkeltvis, bli solgt individuelt og ikke blir betraktet som en monetær eiendel som gir rett til fremtidige utbetalinger. Konklusjonen fra IFRS IC i publikasjonen er at kryptovaluta skal bli regnskapsført som immaterielle eiendeler etter IAS 38 så lenge kryptovalutaen ikke blir holdt for salg som en ordinær del av virksomheten. I dette tilfellet vil det være anledning å bruke IAS 2 «beholdning»

Denne konklusjonen finner man også igjen i publiserte rapportert gjennomført av etablerte revisorfirmaer som EY og PWC. EY konkluderer med at kryptoeiendeler på det generelle grunnlag møter den vide definisjon av immaterielle eiendeler ettersom de er identifiserbare, mangler fysisk substans, er kontrollert av eieren og har potensiale til å skape framtidige økonomiske fordeler. (EY, 2021, s. 19).

Dette er også synspunktet til AASB, som er den australske revisor standard styret. De ser ut til å være den første til å publisere arbeid på dette området allerede i 2016. De konkluderer i likhet med andre at man skal klassifisere kryptovaluta som immaterielle eiendeler eller beholdning. De uttrykte også et behov for en ny IFRS standard ettersom de ikke synes dagens IFRS standard er dekkende for kryptovaluta ved måling til virkelig verdi. Etter deres syn er det ikke mulighet til å opprettholde måling til virkelig verdi hvis markedet for den aktuelle kryptovalutaen blir inaktivt etter IAS 38. De mener dette er et problem ettersom man må skifte målemetode hvis markedsaktiviteten endrer seg (Venter, 2016, s. 17). I en undersøkelse gjennomført av IASB ble det ytret bekymring til at IAS 38 ikke gir brukbar informasjon om kryptovaluta ettersom kryptovaluta ligner mer på kontanter og andre finansielle eiendeler enn immaterielle eiendeler. De mener dermed at kryptovaluta derfor utelukkende bli vurdert etter virkelig verdi (EY, 2021, s. 32)

EY avslutter sin rapport fra oktober 2021 med å poengtere at utviklingen av eiendelsklassen er enda i et tidlig stadium og at man derfor bør følge med på aktiviteten til standardsettere og

veiledning utstedt av regulatoriske organer for å sikre at en følger passende regnskapsmetoder for digitale eiendeler (EY, 2021, s. 32).

7.2 Litteratur om regnskapsbehandling av digitale tokens

I en magma artikkel om regnskapsmessig behandling av digitale eiendeler kommer Kjell Mange Baksaa og Tonny Stenheim inn på problemstillingen rundt hvordan en skal utføre regnskapsmessig behandling av digitale tokens (Baksaa og Stenheim, 2019).

Baksaa og Stenheim mener at digitale eiendeler (tokens) vil bli ansett som immaterielle eiendeler hvis en kan fastslå at to kriterier er til stede. Foretaket må kunne bevise at de har eiendelen i sin besittelse. Dette gjøres gjerne ved å vise til en transaksjon. I tillegg så må foretaket bevise at den digitale eiendelen representerer en økonomisk ressurs som foretaket har kontroll over. Baksaa og Stenheim knytter mest usikkerhet til om foretak klarer å bevise at det faktisk foreligger en økonomisk ressurs. Dette er som tidligere nevnt et krav for at en eiendel skal bli betraktet som en regnskapsmessig eiendel. Hvis ikke dette kravet er oppfylt blir det som Baksaa og Stenheim sier, «lite relevant å problematisere videre regnskapsmessig behandling». I artikkelen har de ikke gått nærmere inn på hvordan digitale tokens vil regnskapsmessig behandles (Baksaa og Stenheim, 2019).

I en publikasjon utarbeidet av PWC kommer de nærmere inn på regnskapsbehandling av ulike typer digitale tokens. Nedenfor summerer vi opp ulike regnskapsbehandlinger som PWC fant passende til ulike typer digitale eiendeler.

Fysisk sikrede tokens: Ettersom en fysisk sikret token gir en rett til en underliggende fysisk eiendel vil også regnskapsføringen sannsynligvis være drevet av den underliggende fysiske eiendelen og dens tilhørende regnskapsstandard.

Brukstoken: En brukstoken gir normalt eieren en rett på et fremtidig gode eller tjeneste. I grunnen en slike tokens en forskuddsbetaling for et gode eller tjeneste. Slike forskuddsbetalinger vil ofte møte definisjonen til immaterielle eiendeler i IAS 38. Når denne definisjonen ikke møtes vil man kunne regnskapsføre tokenen som en forskuddsbetaling etter IAS 36.

Security tokens: Hvis en security token gir rett til en fremtidig utbetaling av kontanter eller andre finansielle eiendeler vil det naturlige være å regnskapsføre security tokenen som en finansiell eiendel etter IFRS 9.

Krypto tokens med en hybrid karakter: PWC konkluderer her med at når man skal regnskapsføre en token med hybrid karakter må man to gjøre en vurdering av de ulike

elementene som tokenene inneholder. Må blant vurdere hva klausulen i kontrakten er, hva kontrakten inneholder og den overordene karakteren til tokenen (Leopold og Vollmann, 2019, 8-9).

8 Analyse

I analysedelen går vi nærmere inn på de fire ulike digitale eiendelene. Her presenterer vi aktuelle forskningsspørsmål til hver enkelt digital eiendel. Disse brukes igjen som hjelpemiddel for å besvare oppgavens problemstilling. Først presenterer vi den aktuelle eiendeler, før vi drøfter relevant klassifisering og måling.

8.1 Kryptokunst

Vi har derfor valgt følgende forskningsspørsmål for å kunne hjelpe oss med å besvare problemstillingen vår:

«Hvordan regnskapsføres kryptokunst med utgangspunkt IFRS?..»

Det første vi gjør når vi skal vurdere hvilken type eiendelsklasse kryptokunst kan passe under, er å ta utgangspunkt i eiendelsklassen egenskaper. Det essensielle er at eiendelen er registrert på en blokkjede, og man kan bevise sitt eierskap til eiendelen ved å studere boggjeden. Kryptokunst kan bestå av alt fra en videosnutt, en tweet eller et digitalt bilde.

8.1.1 Kryptokunst - beholdning

Definisjonen av en beholdning etter IAS 2.6 er:

Eiendeler som:

- a. som holdes for salg som en del av virksomheten,
- b. som er under produksjon med henblikk på slikt salg, eller
- c. i form av råvarer eller produksjonsmaterieil til bruk i produksjonsprosessen eller ved tjenesteyting (IAS 2.6, 2004)

Krypto eiendeler kan holdes for salg som en del av en virksomhet, for eksempel av en megler. Om den enkelte virksomhet anses å holde krypto eiendeler for salg som en del av virksomheten vil avhenge av situasjonen til den enkelte virksomhet (EY, 2021, s. 15). Kryptokunst er krypto eiendeler som det er mulig å drive kjøp og salg av. Følgende kan det være mulighet for virksomheter som holder kryptokunst for salg som en del av virksomheten å klassifisere kryptokunst som beholdning. Hvis så er tilfelle skal virksomheten vurdere beholdningen til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi etter (IAS, 2004b 2.10).

Etter IAS 2.3 b: «...får målingsreglene i standarden ikke anvendelse på måling av beholdning som holdes av varemeglere eller – forhandlere som måler sin beholdning til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter». Spørsmålet blir om virksomheter som operer som en forhandler av kryptokunst går under denne definisjonen. Etter EY sitt syn vil varemeglere og forhandlere som aktivt kjøper og selger krypto eiendeler prinsipielt for å genere profitt være under denne definisjonen. Dermed kan det være mulighet til å måle beholdningen sin til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter (EY, 2021, s. 15)

8.1.2 Kryptokunst - immateriell eiendel

Det konseptuelle rammeverket for finansiell rapportering definerer en eiendel som «en nåværende økonomisk ressurs kontrollert av foretaket som følge av en tidligere hendelse». For å innregne en eiendel inn i et regnskap som en regnskapsmessig eiendel så må eiendelen først og fremst representere en økonomisk ressurs som foretaket kontrollerer, og det må følge av en tidligere hendelse. Et eksempel på dokumentasjon på at den økonomiske ressursen følger av en tidligere hendelse er bevis på en transaksjon (Conceptual Framework, 2010, s.26). IAS 38 definerer en eiendel som en ressurs som kontrolleres av et foretak som er et resultat av tidligere hendelser og som framtidige økonomiske fordeler forventes å tilflyte foretaket fra. En immateriell eiendel defineres som en identifiserbar eiendel uten fysisk substans som ikke er monetær (IAS 38.8, 1997). For at kryptokunst skal kunne klassifiseres som en immateriell eiendel må eiendelen tilfredsstille disse kravene:

1. Identifiserbar
2. Kontrollerbar
3. Fremtidige økonomiske konsekvenser
4. Ikke fysisk substans

Identifiserbar: Det kreves at den immaterielle eiendel kan identifiseres. For å kunne identifiseres bør den enten kunne skilles ut fra deler av foretaket og være i stand til å selges eller oppstå av en kontraktsregulert eller andre juridiske rettigheter (IAS 38.12, 1997)

Kontrollerbar: For at det skal foreligge kontroll over eiendelen må selskapet kontrollere eiendelen i den grad at de kan nyte godt av framtidige økonomiske fordeler som tilflyter foretaket fra den underliggende ressursen, samt at foretaket kan begrense andres tilgang til fordelene (IAS 38.13, 1977)

Framtidige økonomiske konsekvenser: Det kreves at den immaterielle eiendelen skal gi framtidige økonomiske konsekvenser. Dette kan for eksempel være inntekt fra salg eller tjenester, utgiftbesparelser eller andre fordeler som er resultat av foretakets utnyttelse av eiendelen (IAS 38.17, 1977)

Ikke fysisk substans: Det kreves at en immateriell eiendel ikke har fysisk substans (IAS 38.8, 1977).

For punkt en (1) kan man argumentere for at eiendelen er identifiserbar. Alle kan observere eiendelen på bokenheten ved å benytte verktøy som etherscan. Dette gjør det mulig for en eventuell kjøper av et kryptokunstverk å forsikre seg om at selger faktisk eier det aktuelle kunstverket. Etherscan er et verktøy som åpner opp for å spore og observere digitale eiendeler på ethernettverket. Det er også på dette nettverket de fleste kryptokunstverk er lagret.

For punkt to (2) er kryptokunst kontrollerbar. Den som har tilgang til de private nøklene der eiendelen befinner seg, er den som kan regnes som eieren av eiendelen. Den som innehar nøklene, kontrollerer også eiendelens fremtidig økonomiske ressurser (se kapittel 4: Teknologi).

Når det kommer til punkt tre (3) kan det fort oppstå større grad av usikkerhet rundt kryptokunst sin fremtidige økonomiske konsekvens. Mesteparten av kryptokunst vil kunne kjøpes og selges på plattformer som OpenSea. Dette åpner opp for at kryptokunsten kan selges på et senere tidspunkt, for en fremtidig økonomisk verdi. Det er dog noe kryptokunst som er illikvid. Dette vil også være tilfellet for det tradisjonelle kunstmarkedet. Selv om enkelte kryptokunstverk ikke vil oppfylle kravet i punkt tre (3), så vil de fleste kryptokunstverk kunne videreselges. Man kan derfor på generelt grunnlag gå ut fra at punktet er oppfylt, og at kryptokunst kan regnes som en immateriell eiendel med utgangspunkt i kriteriene beskrevet ovenfor.

Videre for punkt fire (4) består eiendelen kun av en kode som er lagret på en blokkjede. Eiendelen er derfor iboende digital og ikke-håndgripelig. Dette på lik linje med andre immaterielle eiendeler som bokrettigheter og patenter.

8.1.3 Kryptokunst - innregning

Etter IAS 38.21 skal en immateriell eiendel kun innregnes dersom:

- a. Det er sannsynlig at de forventede framtidige økonomiske fordelene som kan henføres til eiendelen, vil tilflyte foretaket og
- b. Eiendelens anskaffelsesmåte kan måles på en pålitelig måte.

For kryptokunst vil hensikten bak kjøpet være en viktig faktor. Hvis kjøpet ble gjort med formål om forbruk, vil ikke foretaket kunne forvente en framtidig økonomisk fordel. Hvis kjøpet ble gjort med hensikt om å eventuelt kunne selge eiendelen på et senere tidspunkt, vil man kunne regne vilkåret i IAS 38.21 (a). Det er derfor viktig å vite bakgrunnen for kjøpet, for å kunne innregne kryptokunsten riktig. Hvis kryptokunsten blir kjøpt inn uten at den forventes å ha en fremtidig økonomisk verdi, er det mye som taler for at den bør føres som en kostnad.

8.1.4 Kryptokunst – måling

Ved innregning skal immaterielle eiendeler balanseføres til anskaffelseskostnad.

Videre har en etter IAS 38 to valg for videre måling. Man kan enten velge en anskaffelseskostmodell der man balansefører den immaterielle eiendelen til anskaffelseskost og trekker eventuelt ifra akkumulerte avskrivninger og eventuelle akkumulerte tap ved verdifall. Eller så kan man velge å verdireguleringsmodellen som regnskapsprinsipp. Hvis dette er tilfellet balanseføres den immaterielle eiendelen til virkelig verdi på verdireguleringstidspunktet, med fradrag for eventuelle etterfølgende akkumulerte avskrivninger og eventuelle etterfølgende akkumulerte tap ved verdifall (IAS 38.24 & 38.72, 1977).

Det må bestå et aktivt marked for den immaterielle eiendelen for at man skal kunne bruke verdireguleringsmodellen. IFRS 13 definerer et aktivt marked som «Et marked der transaksjoner for eiendelen eller forpliktelsen finner sted med tilstrekkelig hyppighet og volum til å gi løpende prisinformasjon». Videre åpner IFRS 13 61-71 også opp for å benytte alternative verdsettingsmodeller. I IFRS 13 er det laget en fremgangsmåte for å bestemme om en eiendel kan måles til virkelig verdi. Disse nivåene baserer seg på tilgang til inndata, og er delt inn i nivå 1, nivå 2 og nivå 3.

Inndata på nivå 1 (IFRS 13, 76-80):

Inndata på nivå 1 er noterte priser (ikke justerte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser som foretaket har tilgang til på måletidspunktet.

Inndata på nivå 2 (IFRS 13, 81-85):

Inndata på nivå 2 er andre inndata enn noterte priser som omfattes av nivå 1 og er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte eller indirekte.

Inndata på nivå 3 (IFRS 13, 86-90)

Inndata på nivå 3 er ikke-observerbare inndata for eiendelen eller forpliktelsen.

En eiendel på nivå 1 kan måles til direkte noterte priser funnet i aktive markeder. På nivå 2 kan man måle eiendelen til andre inndata enn noterte priser som er observerbare for eiendelen. På nivå 3 finnes det ikke observerbar data i marked for å måle eiendelen og man må bruke ikke observerbare data til måling av virkelig verdi i den utstrekning ikke observerbare data ikke er tilgjengelig (IFRS 13.76-13.90, 2011)

Foretak kan fritt velge hvilken modell de ønsker å benytte for å måle eiendelen. For at verdireguleringsmodellen skal kunne brukes må det finnes et aktivt marked for eiendelen. men visse vilkår må være oppfylt for å benytte verdireguleringsmodellen. Regnskapet vil ofte bli mer riktig hvis man benytter verdireguleringsmodellen over anskaffelsesmodellen dersom det finnes aktive markeder for kryptokunsten foretaket har eierskap over. Ved å benytte verdireguleringsmodellen for kryptokunst, tar man utgangspunktet i virkelig verdi, som er nærmere beskrevet i IFRS 13.

8.1.5 Aktivt marked

Det kan argumenteres for at handelsplattformer som Opensea.io kan gå under IFRS 13 sin definisjon av et aktivt marked. Selv om plattformen ikke er regulert på lik linje med mer tradisjonelle handelsplattformer, er ikke dette et eksplisitt krav i IFRS 13. Det vil ofte gi et mest mulig riktig bilde av en eiendels verdi ved å benytte slike plattformer for å finne den virkelige verdien til kryptokunsten.

Kryptokunst kan handles på en rekke ulike plattformer, med ulike priser. I slike tilfeller krever IFRS 13 at man velger et primærmarked, der volumet og hyppigheten av handelen er størst (EY, 2021, s. 18). Den 25.04.2022 er det største markedet for kryptokunst OpenSea, men dette kan endre seg i fremtiden.

8.1.6 Ulike variasjoner av kryptokunst

Når det kommer til kryptokunst, eksisterer det store variasjoner innenfor denne kategorien av digitale eiendeler. Dette på lik linje med tradisjonell kunst. For kryptokunst så er det ofte to hovedskiller når det kommer til ulike typer kunst. Enkelte kryptokunstverk er like, noe som ligner mer på tradisjonelle trykk med et forhåndsbestemt opplag. Andre kryptokunstverk er unike der alle skiller seg fra hverandre. Det siste kan likne mer på tradisjonelle malerier andre unike kunstverk. Unike kryptokunstverk vil ofte ikke ha lik pris i samme grad som homogene (grunnet ulik sjeldenhet), så kan ofte være vanskeligere å finne et aktivt marked for. Vi har valgt å dele disse typene opp i to kategorier. Homogen kryptokunst og unik kryptokunst.

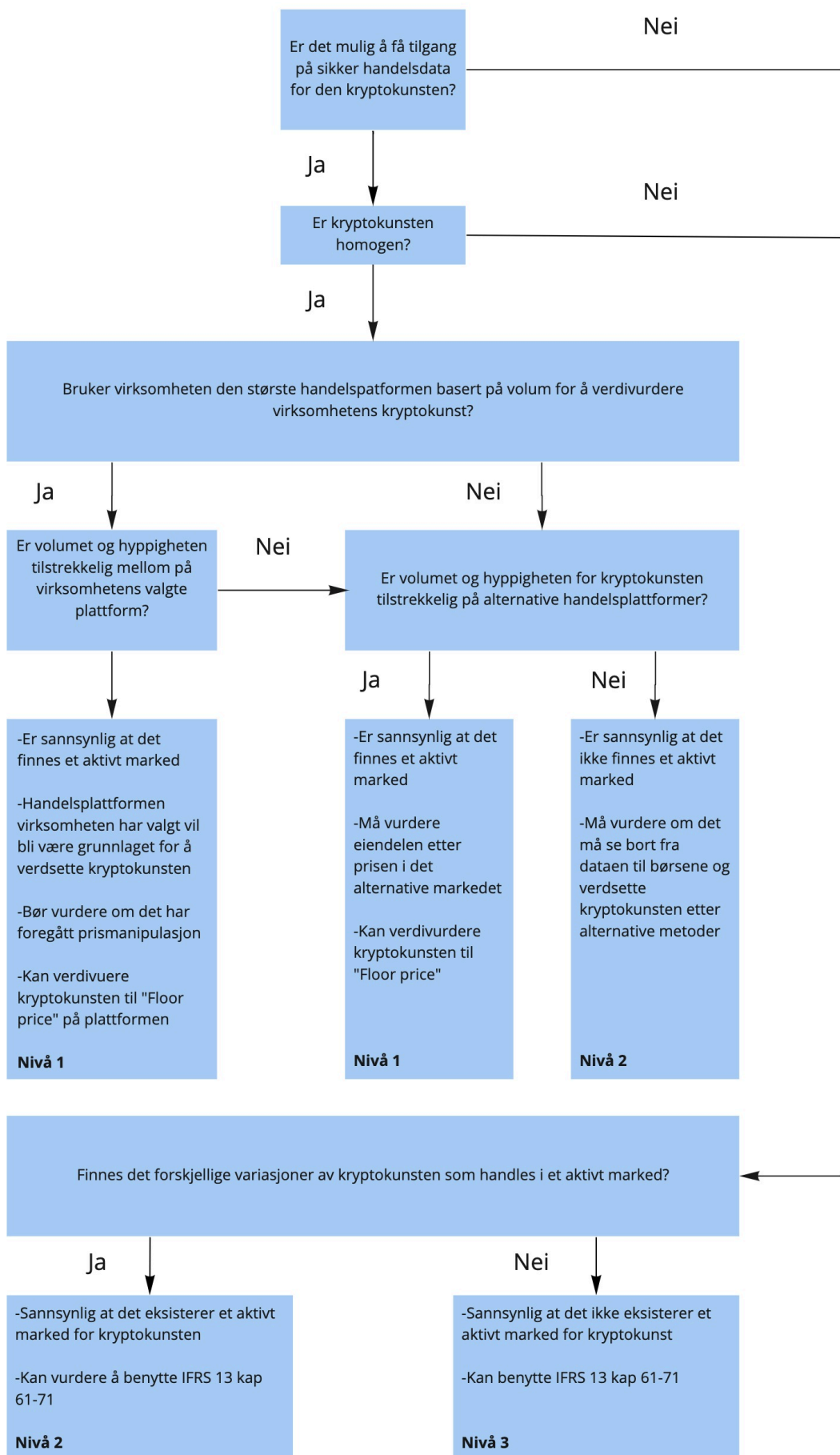
Homogen kryptokunst:

Kryptokunst bygget på samme smartkontrakt, der det er programmert inn et begrenset antall av like kryptokunstverk der det ikke eksisterer lokale forskjeller som skiller kunstverkene fra hverandre.

Unik kryptokunst:

Kunstverk som er bygget på en lik smartkontrakt, men det er programmert inn ulike lokale forskjeller. Dette fører til at enkelte variasjoner kan være mer sjeldne, og ha en høyere verdi enn andre. Her er ofte alle, eller majoriteten av kunstverkene unike fra hverandre.

Under har vi utarbeidet et forslag til hvordan denne kunsten kan verdsettes etter virkelig verdi i IFRS 13. IFRS 13 gir en større grad av vektning mot observerbare data enn uobserverbare. Det kan oppstå endringer som gjør at kryptokunstverk som tidligere har vært nivå 3, og ikke blitt handlet i et aktivt marked, senere blir til nivå 1 og eksisterer i et aktivt marked. Dette er faktorer som er viktige å merke seg når man skal måle kryptokunsten til virkelig verdi.

miro

Figur 8.1: Forslag til måling av kryptokunst (rammeverk inspirert av PWC) (Leopold og Vollmann, 2019, s. 17)

8.1.7 Kryptokunst - Utfall av analyse

Kryptokunst vil kunne bli klassifisert som en immateriell eiendel etter IAS 38 hvis en kan bevise at kryptokunsten representerer en fremtidig økonomisk ressurs (kap: 8.1.2). Hvis kryptokunsten holdes for å salg som en del av virksomheten, er det mulighet for å klassifisere kryptokunsten som beholdning etter IAS 2.6 (kap: 8.1.1.).

Det er mulighet å måle kryptokunst etter verdigreguleringsmodellen i IAS 38.75 hvis det finnes et aktivt marked for den aktuelle kryptokunsten (kap: 8.1.4). Vi har utarbeidet en figur som gir en oversikt over hvilke kryptokunstverk som anses å handles i et aktivt marked og dermed kan måles til virkelig verdi etter IFRS 13. Figuren er inspirert av PWC sin figur som omhandler kryptovaluta. Kryptokunst som går under beholdning, vil som hovedregel måles til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi (kap: 8.1.1) For virksomheter som operer som forhandler av kryptokunst vil det kunne være mulighet for å måle kryptokunst til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter (kap: 8.1.1).

8.2 Brukstoken

En brukstoken kan ha mange ulike bruksområder. Dette er noe man må tas hensyn til når vi skal vurdere passende regnskapsføring for eiendelene. En brukstoken kan gi rett på en tjeneste eller vare. Brukstoken kan i tillegg brukes for å bevise medlemskap til en klubb eller representere en brukerrettighet til et nettverk. I all hovedsak har også eieren av en brukstoken mulighet til å videreselge denne i sekundærmarkedet.

En kan si at en brukstoken har to mulige kilder til verdi. En funksjonell verdi ved at varen eller tjenesten som brukstoken representerer innehar en økonomisk verdi. Brukstoken kan også ha en verdi ved at den kan handles, noe som kan bringe med seg en finansiell oppside. Hvis størrelsen og aktiviteten på nettverket til en brukstoken øker, kan også omsetningsverdien på brukstoken øke. Disse to mulige kildene til verdi kommer vi til å ha med oss videre når vi skal diskutere regnskapsmessig behandling av brukstoken.

Forskningsspørsmål:

«Hvordan blir regnskapsmessig behandling av brukstokens med utgangspunkt i IFRS?»

8.2.1 Brukstoken – Finansielt instrument

IAS 32 definerer et finansielt instrument som enhver kontrakt som fører til både en finansiell eiendel for ett foretak og en finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for et annet foretak. For at noe skal bli definert som et finansielt instrument må det bestå:

- et kontraktsforhold mellom to eller flere parter der det mellom partene må være klare økonomiske konsekvenser og liten eller ingen mulighet til å unngå de økonomiske konsekvensene.
- Det finansielle instrumentet gi krav på en finansiell eiendel for en part og finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for den andre part. Kontrakten behøver ikke å foreligge skriftlig (IAS 32.11, 2004).

For at det skal bestå et finansielt instrument må kontrakten først og fremst gi en rett til en finansiell eiendel. En finansiell eiendel er enhver eiendel i form av:

- a. kontanter
- b. et egenkapitalinstrument i et annet foretak
- c. en kontraktsregulert rett til å
  - a. motta kontanter eller en annen finansiell eiendel fra et annet foretak, eller
  - b. bytte finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser med et annet foretak på vilkår som kan være gunstige for foretaket

eller:

- d. en kontrakt som vil eller kan bli gjort opp i foretakets egne egenkapitalinstrumenter (IAS 32.11, 2004).

Det er klart ut ifra standarden om finansielle instrumenter at den aktuelle eiendelen må representere en kontrakt som gir rett til en finansiell eiendel for et foretak og en finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for et annet foretak. Den aktuelle eiendelen må gi en rett til kontanter eller en annen finansiell eiendel beskrevet ovenfor. Brukstoken som gir rett til en vare eller tjeneste vil ikke oppnå kriteriene for å klassifiseres som et finansielt instrument, ettersom det ikke vil bestå en kontrakt som gir rett til kontanter eller en finansiell eiendel.

8.2.2 Brukstoken – Forskuddsbetaling som immateriell eiendel

Sentrale egenskaper til brukstoken er at det gir en eier en fremtidig rett til en vare eller tjeneste som har en viss form for nytteverdi. Kjøper av en slik tokens betaler for en vare eller tjeneste som en kan innløse i fremtiden. En kan se på dette som at kjøper forskuddsbetaler for en vare eller tjeneste og dermed vil en løsning være å regnskapsføre brukstokens som forskuddsbetaling klassifisert som immateriell eiendel (Leopold og Vollmann, 2019, s. 8). For at man skal bruke en slik løsning må brukstokenen kunne klassifiseres som en immateriell eiendel. For at en eiendel skal bli klassifisert som en immateriell eiendel må fire karaktertrekk ved eiendel være til stede. Eiendelen må være:

1. identifiserbar
2. representere en fremtidig økonomisk ressurs
3. kontrolleres av foretaket
4. ikke ha fysisk substans.

Angående punkt en (1) så vil man får en brukstoken kunne vise til en kjøpstransaksjon på blokkjeden og bevise eierskapet med å vise til den aktuelle kryptolommeboken. Dette eierskapet kan man kan vise til for å identifisere eiendelen og for å bevise at foretaket kontrollerer eiendelen, noe som også vil tilfredsstillere punkt tre (3) for immaterielle eiendeler.

Angående punkt to (2) kan man problematisere om en brukstoken representerer en fremtidig økonomisk ressurs for selskapet. I IAS 38.17 forklares en fremtidig økonomisk ressurs som en fremtidig økonomisk fordel som tilflyter foretaket fra en immateriell eiendel fra salg av produkter eller tjenester, utgiftbesparelser eller andre fordeler som stammer fra foretakets utnyttelse av eiendelen (IAS 38.17, 1977).

Noen typer brukstokens vil kunne gi fremtidige økonomiske fordeler. Til eksempel brukstokens som kan gi rett på fremtidige rabatter for et foretak, ved at foretaket summert kan spare på slike rabatter. Foretaket kan eventuelt også selge brukstokenen med gevinst. Det er også enkelte brukstokens som gir deg tilgang til klubber/nettverk online. Hvis etterspørselen til et slikt nettverk øker, kan man også forvente en økning i omsetningsverdien til brukstokenen. For å bevise at en brukstoken gir fremtidige økonomiske fordeler, kan en for eksempel vise til et aktivt marked for brukstokenen. Eventuelt kan en legge frem en utredning om hvordan brukstokenen på en annen måte gir fremtidige økonomiske fordeler. Dette kan for eksempel være utgifts besparelser, som er nevnt i IAS 38.17.

For en brukstoken som gir rett på en fremtidig vare eller tjeneste er det mer usikkert om den gir en fremtidig økonomisk fordel. Usikkerheten ligger i om man kan betrakte en fremtidig leveranse av vare eller tjeneste som en fremtidig økonomisk fordel. Etter innregningskriteriene i IAS 38.22 skal «... foretaket vurdere sannsynligheten for forventende framtidige økonomiske fordeler ved hjelp av fornuftige og dokumenterbare forutsetninger som representerer ledelsens beste estimat på det settet av økonomiske forhold som vi foreligge over eiendelens utnyttbare levetid» (IAS, 1977 38.22). Det er tvilsomt om en konsertbillett gir grunnlag til dokumenterbare økonomiske fordeler. Det er mer nærliggende at en konsertbillett gir en nytteverdi som ikke er av økonomisk verdi. En brukstoken som ikke har til hensikt å skape fremtidige økonomiske fordeler oppfyller ikke definisjonskravene til en immateriell eiendel og det vil være mer nærliggende å innregne brukstokenen som en vanlig kostnad.

8.2.3 Innregning av brukstokens

Brukstoken som ender opp med å bli klassifisert som en immateriell eiendel måles etter målereglerne for immaterielle eiendeler. Ved innregning skal en immateriell eiendel alltid måles til anskaffelseskost. Anskaffelseskostnad er eiendelens kjøpspris med tillegg for eventuelle importavgifter, ikke-refunderbare skatter og andre avgifter ved kjøp med fradrag for eventuelle rabatter (IAS 38.24 & 38.27, 1977)

8.2.4 Etterfølgende måling av brukstokens

Ved etterfølgende måling må foretaket velge om de skal bruke anskaffelseskostmodellen eller verdireguleringsmodellen. For å bruke verdireguleringsmodellen må det bestå et aktivt marked for den aktuelle eiendelen. Hvis foretaket velger verdireguleringsmodellen så må foretaket være konsekvent å regnskapsføre alle de andre eiendelene i samme klasse også etter verdireguleringsmodellen. Hvis det ikke finnes et aktivt marked for enkelte eiendeler så må disse balanseføres etter anskaffelseskostmodellen (IAS 38.72, 1977). Hvis selskapet har mulighet til å velge begge metoder må de ta et valg om hvilken metode de vil bruke for å måle den immaterielle eiendelen. Videre diskuterer vi hvordan etterfølgende måling kan bli ved henholdsvis anskaffelseskostmodellen og verdireguleringsmodellen.

8.2.4.1 Etterfølgende måling med anskaffelseskostmodellen

Hvis en velger å måle eiendelen etter anskaffelseskostmodellen må en trekke fra eventuelle avskrivninger og tap ved verdifall (IAS 38.74, 1977). En immateriell eiendel med bestemt utnyttbar levetid blir avskrevet, mens en immateriell eiendel med en ubestemt utnyttbar levetid blir ikke avskrevet. Den utnyttbare levetiden til den immaterielle eiendelen anses for å være ubestemt når det ikke er noe overskuelig begrensning på den perioden når eiendelen forventes å generere netto inngående kontantstrømmer for foretaket (IAS 38.88-38.89, 1977). Følgende så må det vurderes om eiendelen skal avskrives. Noen kryptoeiendeler, for eksempel bitcoin, har ingen utløpsdato. Det betyr at det heller ikke er noe grense for den utnyttbare levetiden til eiendelen. Andre kryptoeiendeler vil ha en utløpsdato der den ikke skaper økonomisk verdi for eier. Dermed må man vurdere den utnyttbare levetiden til den aktuelle eiendelen (EY, 2021, s. 20).

Bruksområdet til brukstokens er så variert at det er vanskelig å si noe på generelt grunnlag om brukstokens bestemte eller ubestemt utnyttbare levetid. Dette må en vurdere i hvert enkelt tilfelle. Til eksempel vil en brukstoken som gir medlemskap i en klubb miste all sin verdi hvis klubben opphører.

Hvis eiendelen anses for å ha en bestemt utnyttbar levetid skal levetiden beregnes ut ifra faktorer nevnt i IAS 38.90. Avskrivningsperioden skal være basert på eiendelens utnyttbare levetid og avskrivningsmetoden skal være basert på hvordan den økonomiske fordel som eiendelen representerer skal forbrukes (IAS 38.97, 1977). Det kan være tilfelle at den økonomiske fordel til en brukstoken er kontraktsregulert. I slike tilfeller skal den utnyttbare levetiden til brukstokenen ikke overstige den kontraktsregulerte rettigheten (IAS 38.94, 1977)

En må trekke fra eventuelle akkumulerte tap ved verdifall når en balansefører en immateriell eiendel etter anskaffelseskostmodellen (IAS 38.74, 1977). Foretak skal anvende IAS 36 for å avgjøre om en immateriell eiendel har falt i verdi (IAS 38.111, 1977).

Foretaket skal vurdere ved slutten av hver regnskapsperiode om det finnes indikasjoner om den immaterielle eiendelen har falt i verdi. Hvis eiendelen har opplevd verdifall skal det estimeres et gjenvinnbart beløp på eiendelen. Eiendelen skrives ned til gjenvinnbart beløp dersom det gjenvinnbare beløpet er lavere enn den balanseførte verdien til eiendelen. På slutten av hver regnskapsperiode må det også vurderes om det foreligger forhold som tilsier at

tidligere tap ved verdifall ikke lenger finnes eller er redusert. Hvis det har skjedd en endring i estimatene som ble brukt ved beregning av eiendelens gjenvinnbare beløp, er det anledning for å reversere tapet til det gjenvinnbare beløpet (IAS 36.59 & 36.110 & 36.114, 2005)

8.2.4.2 Etterfølgende måling med verdireguleringsmodellen

Hvis det finnes et aktivt marked for den immaterielle eiendelen, kan foretaket velge å benytte verdireguleringsmetoden. Et aktivt marked er definert i IFRS 13 som «Et marked der transaksjoner for eiendelen eller forpliktelsen finner sted med tilstrekkelig hyppighet og volum til å gi løpende prisinformasjon». IAS 38 standarden åpner ikke opp for bruk av verdivurderingsteknikker som bruker indirekte inputverdier for å sette en virkelig verdi på den immaterielle eiendelen. Dermed må det bestå et aktivt marked for identiske eiendeler for at man skal kunne bruke verdireguleringsmodellen (EY, 2021 s.22).

For at en brukstoken skal kunne måles med verdireguleringsmodellen må det bestå et aktivt marked for brukstokenen som har tilstrekkelig volum og hyppighet (IFRS 13 vedlegg A, 2011).

Det kan være utfordringer å sette en klar grense for hvor «aktivt» et aktivt marked skal være. For enkelte brukstoken vil det være vanskelig å oppnå løpende prisinformasjon, og det kan medføre regnskapsmessige utfordringer knyttet til dette. Dette er spesielt relevant hvis markedet tidligere har hatt tilstrekkelig volum og hyppighet, for senere å bli mindre likvid.

Hvis en ender opp med å bruke verdireguleringsmodellen skal eiendelen balanseføres til eiendelens virkelige verdi på verdireguleringstidspunktet med fradrag for eventuelle etterfølgende akkumulerte avskrivninger og eventuelle etterfølgende akkumulerte tap ved verdifall. Hvis en allerede verdiregulert immaterielle eiendel ikke lenger kan verdi reguleres på bakgrunn av at det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen, skal eiendelens balanseførte verdien settes til det siste verdiregulerte beløpet med fradrag for eventuelle etterfølgende akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall (IAS, 1977 38.75 & 38.82)

8.2.5 Brukstoken - Utfall av analyse

Vi har tatt utgangspunkt i at brukstoken har to mulige kilder til verdi. En funksjonell verdi og en eventuell finansiell verdi ved oppside (kap: 8.2). En brukstoken kan ikke klassifiseres som

et finansielt instrument ettersom en brukstokens formål ikke er å gi rett til kontanter eller annen finansiell eiendel (kap: 8.2.1). Videre konkluderer vi med at en brukstoken kan klassifiseres som en immateriell eiendel hvis foretaket kan bevise at brukstokenen representerer en fremtidig økonomisk ressurs. En kan enten vise til en funksjonell verdi eller en finansiell verdi ved eventuell verdistigning (kap: 8.2.2). Vi stiller oss tvilende til om en brukstoken som gir rett til noe som kan forbrukes representerer en fremtidig økonomisk ressurs. Dette vil bety at en slik token kan klassifiseres som en immateriell eiendel (kap: 8.2.2).

Brukstoken som kan klassifiseres som immateriell eiendel innregnes til anskaffelseskost og måles ved etterfølgende måling til anskaffelseskost eller etter verdireguleringsmodellen (kap: 8.2.3). Det må finnes et aktivt marked for brukstokene for at det skal være mulig å måle brukstokenen etter verdireguleringsmodellen (kap: 8.2.4.2). Ved etterfølgende måling etter anskaffelseskostmodellen må det vurderes om brukstokene skal avskrives og/eller nedskrives. Avskrivning avhenger om brukstokenen har en bestemt levetid. Ved eventuelle nedskrivninger skal IAS 36 anvendes for å avgjøre om brukstokenen har falt i verdi (kap: 8.2.4.1).

8.3 Fysisk sikret token

En fysisk sikret token er en type token som må være sikret i noe fysisk utenfor blokkjeden. En slik token kan representere olje, gull, et fysisk maleri eller en eiendom (Leopold og Vollmann, 2019, s. 8). Man se på en slik token som en kvittering som beviser eierskap i en underliggende eiendel. En fordel med slike tokens er at man kan overføre eierskap over den underliggende eiendelene til minimal pris uten at man trenger å flytte den fysiske eiendelen (Leopold og Vollmann, 2019, s. 8). Det kan derfor oppstå ulike problemstillinger til hvordan man skal forholde seg til en slik type token etter gjeldende regnskapsregler og standarder.

Det som skiller en fysisk sikret token fra andre tokens er at man er avhengig av en tredjepart. En fysisk sikret token krever handling utenfor blokkjeden fordi man er avhengig av at en tredjepart fullfører sin del av kontrakten. Andre typer smartkontrakter vi ofte være helautomatiserte.

Vi har valgt følgende forskningsspørsmål for å kunne hjelpe oss med å besvare problemstillingen vår knyttet til fysisk sikret tokens:

«Hvordan regnskapsføres fysisk sikret tokens med utgangspunkt IFRS.»

8.3.1 Fysisk sikret token – klassifisering

Det kan være utfordringer knyttet til klassifisering av fysisk sikret tokens. Et eksempel på en slik token er PAX gold. Selv om PAX gold ikke er en NFT, er det en token som fysisk kan veksles inn i gull hvis man måtte ønske. Siden en slik token er sikret i noe utenfor bokkjeden, er man avhengig av å ha en tredjepart som kan fullføre sin ende av kontrakten. I PAX gold sitt tilfelle er det selskapet PAXG som bistår med vekslingen inn i fysisk gull (PAXG, 2022)

En fysisk sikret token som PAX gold gir altså rett til å motta en fysisk eiendel hvis en innløser tokenen. Dette betyr at selve tokenen representerer et eierskap i en underliggende eiendel. Etter PWC sitt sin vil en løsning være å regnskapsføre en slik type token med bakgrunn i den underliggende eiendelen (Leopold og Vollmann, 2019, s. 8).

Det utstedes også tokens som er sikret i fysiske eiendeler som gir rett til å motta verdien av den fysiske eiendelen i kontanter, og ikke den fysiske eiendelen i seg selv. Her går det et viktig skille mellom fysisk sikrede tokens og security tokens. En token som gir rett til å motta verdien av den fysiske eiendelen i kontanter vil trolig ligne mer på en security token.

En fysisk sikret token som gir rett til å motta en fysisk eiendel vil ikke kunne bli klassifisert som et finansielt instrument ettersom en slik token ikke gi rett på en finansiell eiendel etter IAS 32.11. En fysisk eiendel, som gull, vil dermed ikke anses som en finansiell eiendel (IAS 32.11, 2004).

PAX gold token sin primærhensikten er å representere en underliggende vare (gull). Vår tanke er at å balanseføre en slik eiendel som et varelager eller anleggsmiddel, kontra en immateriell eiendel vil gi et bedre bilde av eiendelen og dens faktiske verdigrunnlag. Dette fordi en slik token vil handles til verdien av det underliggende, gitt et effisient marked. Det er også mulig å vurdere en slik eiendel mot en ekstern tredjepart. Dette vil likne mye på en situasjon der man betaler en motpart for å håndtere og holde på virksomhetens omløpsmidler eller anleggsmidler.

Et annet eksempel på en fysisk sikret token vil være å eie en Lightbulb Man NFT (Melgaard, 2021). Dette er et kryptokunstverk som er digitalt, men gir i tillegg eieren en rettighet til å

innløse en fysisk signert kopi av trykket. En slik eiendel kan fort bli sett på som en hybrid, der du både eier en fysisk eiendel, og en immateriell eiendel.

Hvordan en slik hybrid-eiendel bør bli klassifisert i regnskapet kan drøftes fra ulike vinkler. På den ene siden kan man argumentere for at eiendelen har alle egenskapene for å kategorisere den som en immateriell. Identifiserbar, kontrollerbar, ikke fysisk substans og fremtidige økonomiske konsekvenser. En mulig løsning for en slik eiendel kan være å klassifisere den som en immaterielle eiendeler, til det tidspunktet man løser inn det fysiske trykket. Når den fysiske versjonen blir realisert kan man balanseføre den som en eiendel, samtidig som man beholder den digitale eiendelen i balansen som en immateriell eiendel.

8.3.2 Fysisk sikret token – beholdning

På lik linje med kryptokunst i kapittel 8.2.1 kan fysisk sikret tokens balanseføres som beholdning hvis vilkårene i IAS 2.6 er til stedet:

Eiendeler:

- a. som holdes for salg som en del av virksomheten,
- b. som er under produksjon med henblikk på slikt salg, eller
- c. i form av råvarer eller produksjonsmaterieell til bruk i produksjonsprosessen eller ved tjenesteyting (IAS 2.6, 2004)

Eier man en fysisk sikret token som gir en rett til å motta en form for råvare eier man i grunnen råvaren. Dette kan for eksempel være en produksjonsbedrift kjøper inn en token som er sikret i en råvare eller produksjonsmaterieell som skal brukes i bedriften. I et slikt scenario kan det tenkes at det vil være mulig å klassifisere en slik token som beholdning etter IAS 2.6 c.

8.3.2.1 Fysisk sikret token – innregning av beholdning

Innregning av beholdningen for fysisk sikret tokens gjøres etter de gjeldene reglene for innregning etter IAS 2.10.

8.3.2.2 Fysisk sikret token – etterfølgende måling av beholdning

Beholdninger skal måles til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi etter IAS 2.9. Hva anskaffelseskosten skal inkludere er nærmere beskrevet i IAS 2.10 (IAS 2.8-2.9, 2004). Videre er netto realisasjonsverdi for beholdningen beskrevet i IAS 2.28-2.33. Hvis en

fysiske sikrede token handles i et aktivt marked (nivå 1), vil man kunne benytte denne prisen som netto realisasjonsverdi når man trekker fra kostnader som vil oppstå ved et eventuelt salg. Prisen kan ofte være oppgitt i annen valuta, eller kryptovaluta, og må følgende konverteres til den måleenheten virksomheten benytter (IAS 2.28-2.33, 2004)

Når det kommer til tokens som er fysisk sikret i råvarer vil virksomheten ikke trenge å nedskrive tokens hvis netto realisasjonsverdi er under anskaffelseskost etter IAS 2.32. Dette forutsetter dog at virksomheten har som formål å benytte råvarene til produksjon av beholdning som forventes å bli solgt til en pris som er lik, eller overstiger, anskaffelseskosten (IAS 2.32, 2004)

8.3.3 Fysisk sikret token – finansiell eiendel

Hvis den fysiske sikrede token gir rett på å motta betalingen for eiendelen i form av kontanter, i stedet for fysisk levering, ligner tokenen mer på en security token og kan inneha egenskapene som skal til for å bli regnet som et finansielt instrument etter definisjonen i IAS 32.11 (Leopold og Vollmann, 2019, s. 8) I denne oppgaven har vi valgt å stille krav til at fysisk sikrede tokens skal være sikret i fysiske eiendeler, og ikke kan gjøres opp i kontanter. Dette for å lage et klart skille mellom fysisk sikret tokens og security tokens i kapittel 8.5. Vi går nærmere inn på regnskapsmessig behandling av security tokens i etterfølgende kapittel.

8.3.4 Fysisk sikret token - Utfall av analyse

Vi skiller mellom to typer fysiske sikrede tokens. Fysiske sikrede tokens som representerer en rett til å motta den fysiske eiendelen som tokenen er sikret i, skiller seg i fra fysiske sikrede tokens som representerer en rett til å motta verdien av den tokenen i kontanter (kap: 8.3.1). En token som gir rett til kontanter tilsvarende verdien til underliggende, ligner mer på security token (kap: 8.3.3). Det er mer nærliggende at en slik type token kan klassifiseres som en finansiell eiendel etter IAS 32.11. Når det gjelder fysiske sikrede tokens som gir en rett til å motta den fysiske eiendelen som tokenen er sikret i, vil det være mest nærliggende å regnskapsføre tokenen etter den tilhørende regnskapsstandard til den aktuelle underliggende eiendel (kap: 8.3.2). Hvis for eksempel underliggende er en råvare som brukes i foretaket klassifiseres den fysiske sikrede tokenen som en beholdning etter IAS 2.

Fysisk sikret token klassifisert som beholdning måles etter reglene i IAS 2. Etterfølgende måling settes til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Hvis fysisk sikret token handles i et aktivt marked (nivå 1) kan man benytte dette som virkelig verdi (kap: 8.3.2.2). Den fysisk sikrede tokenen trenger dog ikke å nedskrive den fysisk sikrede tokenen hvis virksomheten har som formål å benytte råvarene til produksjon Dette gjelder bare hvis varen forventes å bli solgt til en pris som er lik, eller overstiger anskaffelseskosten, selv om netto realisasjonsverdi er under anskaffelseskost (Kap 8.3.2.2)

8.4 Security token

Security tokens vil normalt ha som formål å representere et eierskap til en finansrelatert eiendel. Dette kan for eksempel være en aksje eller retten til en eller deler av en kontantstrøm som stammer fra et prosjekt eller selskap (Leopold og Vollmann, 2019, s. 4). Vi har tidligere brukt eksempler på at security tokens kan gi rett på fremtidige royalties fra sanger eller digitalt kunst. En security token kan i tillegg også representere en bestemmende rett i et selskap eller et prosjekt. Hovedforskjellen mellom en security token og en vanlig «security» er at retten til en security token er skrevet i en smartkontrakt og tokenen omsettes på en blokkjedbørs. Det at security tokens gir rett til kontanter eller andre finansielle eierdeler peker mot at en slik eiendel skal regnskapsføres som et finansielt instrument. Vi undersøker dette videre i denne delen av oppgaven.

Forskningsspørsmål:

«Hvordan blir regnskapsmessig behandling av security tokens med utgangspunkt i IFRS?»

8.4.1 Security token – Finansielt instrument

IAS 32 definerer et finansielt instrument som enhver kontrakt som fører til både en finansiell eiendel for ett foretak og en finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for et annet foretak. For at noe skal bli definert som et finansielt instrument må det bestå:

- et kontraktsforhold mellom to eller flere parter der det mellom partene må være klare økonomiske konsekvenser og liten eller ingen mulighet til å unngå de økonomiske konsekvensene.
- Det finansielle instrumentet gi krav på en finansiell eiendel for en part og finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for den andre part. Kontrakten behøver ikke å foreligge skriftlig (IAS 32.11, 2004).

For at det skal bestå et finansielt instrument må kontrakten først og fremst gi en rett til en finansiell eiendel. En finansiell eiendel er enhver eiendel i form av:

- a. kontanter
- b. et egenkapitalinstrument i et annet foretak
- c. en kontraktsregulert rett til å
  - a. motta kontanter eller en annen finansiell eiendel fra et annet foretak, eller
  - b. bytte finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser med et annet foretak på vilkår som kan være gunstige for foretaket

eller:

- d. en kontrakt som vil eller kan bli gjort opp i foretakets egne egenkapitalinstrumenter (IAS 32.11, 2004).

En kontrakt om et finansielt instrument må alltid gi opphav til en eiendel for en part med en tilhørende forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for en annen part (Kristoffersen, 2020a kap 14 s.5). Nedenfor presenterer vi IFRS sin definisjon av forpliktelser og egenkapitalinstrumenter.

Etter IAS 32 er et egenkapitalinstrument enhver kontrakt som uttrykker en residualinteresse i et foretaks eiendeler etter fradrag for alle foretakets forpliktelser. Dette betyr at for å være et egenkapitalinstrument må det foreligge en kontrakt mellom to eller flere parter som uttrykker en residualinteresse i et spesifikt foretak (IAS 32.11, 2004).

Etter IAS 32 er en finansiell forpliktelse enhver forpliktelse som er

- a. en kontraktsregulert plikt til å:
  - a. levere kontanter eller en annen finansiell eiendel til et annet foretak, eller
  - b. bytte finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser med et annet foretak på betingelser som kan være ugunstige for foretaket, eller
- b. en kontrakt som vil eller kan bli gjort opp i foretakets egne egenkapitalinstrumenter (IAS 32.11, 2004).

I IAS 32 standarden omfatter ordet «foretak» enkeltpersoner, ansvarlige selskaper, organer med begrenset ansvar, forvaltningsselskaper og offentlige organer (IAS 32.14, 2004).

For at en security token skal bli betraktet som et finansielt instrument må det først og fremst bestå en kontrakt. Etter IAS 32 er en kontrakt en avtale mellom to eller flere parter som har klare økonomiske konsekvenser som partene har liten eller ingen mulighet til å unngå (IAS 32.13, 2004). En må dermed kunne identifisere to eller flere parter som tar del i kontrakten og kontrakten må ha klare økonomiske konsekvenser som er bindene for partene ved at den kan fullbyrdes ved lov.

En security token som representerer en kontrakt mellom to eller flere identifiserbare parter hvor partene har klare økonomiske konsekvenser vil mest sannsynlig kunne bli sett på som et kontraktsforhold (EY, 2021 s.11). For å bli klassifisert som et finansielt instrument må security tokenen gi rett til på en finansiell eiendel for eieren. Videre blir spørsmålet om slike typer eiendeler kan ses på som finansielle eiendeler etter IAS 32.11.

Hvis en security token gir rett til kontanter eller andre finansielle eiendeler kan det være mulighet for å klassifisere denne eiendelen som en finansiell eiendel. Etter EY sitt syn vil dette være mulig hvis det både består et kontraktsforhold som er gyldig og krypto eiendelen gir rett på kontanter eller andre finansielle eiendeler (EY, 2021 s.13). En slik finansiell eiendel kan for eksempel være en security token som gir rett på fremtidig kontantutbetaling fra en identifiserbar motpart.

Egenkapitalinstrument er også en finansiell eiendel. Dermed vil også en digital eiendel som gir rett på en residualinteresse i et foretaks eiendeler, etter fradrag for alle foretaket forpliktelser, være en finansiell eiendel. En slik eiendel vil ligne på et elektronisk aksjeskjøte. En digital eiendel som gir rett til en kontantstrøm fra en immateriell eiendel, for eksempel kryptokunst, representerer ikke en rett på en residualinteresse i et foretaks eiendeler, og vil dermed ikke bli betraktet som et egenkapitalinstrument (EY, 2021 s.13).

Slik vi har definert security tokens vil disse i utgangspunktet falle under gjeldende virkeområde til IFRS 9 punkt 2.1-2.7. Security tokens er i praksis en tokenisert versjon av tradisjonelle finansielle instrumenter og vil derfor ha store likheter med disse. Det er dog noen nye eiendeler som har oppstått, som for eksempel DAOs, men disse vil fortsatt ha store likheter med den tradisjonelle aksjestrukturen som finnes i dag (Wyoming Secretary of State, 2022). Det er fortsatt verdt å merke seg at det er knyttet stor usikkerhet rundt hvordan man

skal behandle slike tokens. For en security token, er det en rekke faktorer som vil påvirke hvordan en slik type token skal behandles (IFRS 9, 2.1-2-7, 2018)

8.4.2 Security token – innregning

For det første må kravene for innregning og fraregning etter det konseptuelle rammeverket for hva som definerer en eiendel, forpliktelse, inntekt eller en kostnad være på plass. I det konseptuelle rammeverket defineres en eiendel som «..en nåværende økonomisk ressurs som er kontrollert av foretaket som et resultat av tidligere hendelser» (Conceptual Framework, 4.3, 2010). Slik vi har definert en security token i kapittel 5.4 «...gi rett på en fremtidig kontantstrøm eller andre finansielle eiendeler», vil den i all hovedsak falle under definisjonen av en eiendel.

En security token skal innregnes etter IFRS 9 3.1 i selskapets balanseoppstilling «... når foretaket blir part i instrumentets kontraktbestemmelser» (IFRS 9, 3.1.1, 2018) etter IFRS 9 3.1.1. Siden en security token benytter blokkjedeteknologi vil oppgjørstidspunktet og avtaletidspunktet som oftest være det samme når det kommer til innregning. I praksis vil innregningen finne sted enten når en security token blir mintet/skapt, eller den bli kjøpt i markedet ettersom det er foretaket blir part i instrumentets kontraktsbestemelse (IFRS 9, 3.1, 2008).

8.4.2 Security token – fraregning

Fraregningen for finansielle eiendeler er beskrevet i IFRS 9 3.2. Fraregning skal bare skje etter IFRS 9 3.2.3 når:

- a. en kontraktregulert kontantstrøm fra den finansielle eiendelen utløper, eller
- b. foretaket overfører den finansielle eiendelen som angitt i nr. 2.3.4 og 2.3.5, og overføringen oppfyller kravene til fraregning i samsvar med nr. 3.2.6.

Det er ulike måter en kontraktregulert kontantstrøm fra en security token kan utløpe (a). I hovedsak vil oftest to tilfeller oppstå når fraregning vil være aktuelt.

1. Kontantstrømmen til en security token har en kontraktfestet sluttdato
2. Grunnlaget for kontantstrømmen til en security token ikke lenger er det samme som når en security token ble innregnet

I slike tilfeller vil fraregning av en security token være relevant.

Den andre situasjonen (b) hvor en security token bør fraregnes er hvis den finansielle eiendelen blir overført i henhold til gjeldende krav som nevnt i IFRS 9 3.2.3 (b). Disse kravene vil ofte være tilfredsstillt under et tradisjonelt salg av eiendelen.

8.4.3 Security token – klassifisering og måling etter IFRS 9

Klassifisering og presentasjon i regnskapet etter IFRS 9 styres av hvordan en slik eiendel måles. IFRS 9 krever at det må bestemmes hvilken av tre ulike målekategorier en finansiell eiendel skal klassifiseres til:

1. Amortisert kost
2. Virkelig verdi med etterfølgende verdivurdering rapportert som en del av resultatet
3. Virkelig verdi med etterfølgende verdiendring rapportert som andre inntekter og kostnader (*OCI*) (IFRS 9, 5.2.1, 2008).

Det som avgjør hvordan en finansiell eiendel skal klassifiseres er hvordan eiendelen styres og forvaltes, samt hvilke kontraktfestede kontantstrømegenskaper eiendelen har (IFRS 9, 4.1.1 b, 2008).

Hvis en security token blir utstedt som et «bevis» på eierskap til et lån eller gjeldsbrev vil mest sannsynlig en slik type token klassifiseres til målekategorien «amortisert kost». Dette forutsetter dog at formålet til en slik type security token bare er å betale renter og hovedstol etter IFRS 9.

Robert Madsen skriver i en artikkel om klassifisering og måling av finansielle instrumenter:

«Etter IFRS 9 er det bare finansielle eiendeler med kontantstrømmer som bare er betaling av renter og hovedstol, og som selskapet holder for å motta kontraktmessige kontantstrømmer som måles til amortisert kost. Andre instrumenter skal enten måles til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI), eller til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet». (Madsen, 2015, s. 37).

Security som tokens har størst likheter med egenkapitalliknende instrumenter og royalties, vil som regel ikke måles til amortisert kost etter gjeldende regler i IFRS. Dette fordi kontantstrømmen til de fleste security tokens ikke finner sted på bestemte datoer, men heller

bestemte hendelser (som for eksempel royalties generert fra at en sang ble avspilt). Det er i dag få fordeler med å tokonisere tradisjonell gjeld. Det er både knyttet kostnader til tokonisering, samt at utsteder ikke får likestilt eierinteressene på samme nivå som man får gjennom egenkapitalliknende strukturer.

For eiendeler som føres til virkelig verdi med etterfølgende verdivurdering rapportert som del av resultatet skal førstegangsinnregning måles til virkelig verdi. I slike tilfeller skal transaksjonskostnader innregnes i resultatet og ikke tas med i verdien som innregnes for eiendelen i balansen. Eiendeler som etter klassifiseringsreglene for finansielle instrumenter skal føres etter målekategorien virkelig verdi med etterfølgende verdiendring rapportert som andre inntekter og kostnader (OCI) (også kalt totalresultat) (IFRS 9, 5.1.1, 2008).

I artikkelen til Robert Madsen kommer det fram at:

«Instrumenter som har kontantstrømmer som ikke bare er betaling av rente og hovedstol, skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, uavhengig av hvilken forretningsmodell instrumentet inngår i» (Madsen, 2015, s. 38).

Med utgangspunkt i denne formuleringen, vil security tokens som genererer kontantstrøm måtte innregne transaksjonskostnadene i resultatet, og at transaksjonskostnadene ikke innregnes for eiendelen i balansen etter IFRS 9 5.1.1.

8.4.4 Security token - Utfall av analyse

Det er mulighet for å klassifisere en security token som en finansiell eiendel hvis det består et gyldig kontraktsforhold mellom to identifiserbare parter og kryptoeiendelen gir rett på kontanter eller andre finansielle eiendeler. Dette kan for eksempel være en fremtidig kontantutbetaling fra en identifiserbar motpart eller det kan være en security token som ligner på en elektronisk aksjeskjøte (kap: 8.4.1).

Security token som gir rett på kontantstrøm som ikke finner sted på bestemte datoer, men heller bestemte hendelser, vil sannsynligvis ikke bli målt til amortisert kost (kap: 8.4.3).

Videre vil det være forskjell på om transaksjonskostnadene knyttet til kjøpet skal innregnes i balansen eller føres over resultatet. Dette vil primært være avhengig av den enkelte security token sine kontantstrømmessige egenskaper (kap: 8.4.3).

9. Avsluttende kommentarer og veien videre

I denne oppgaven har vi gitt et overfladisk bilde rundt hvordan man kan bruke IFRS-rammeverket for å klassifisere og måle kryptokunst, brukstokens, fysisk sikret tokens og security tokens. Vi har presentert forslag til regnskapsmessig behandling for de valgte digitale eiendelene. Forslagene i oppgaven er utarbeidet med bakgrunn i regnskapsreglene i IFRS-rammeverket og regnskapslitteratur på området. Innen hver kategori av de valgte digitale eiendelene finnes det igjen mange typer variasjoner av eiendeler. Det gjør det vanskelig å utforme generelle regnskapsmessige løsninger for hver eiendel.

Feltet er i stor utvikling, og det har gjentatte ganger blitt nevnt at aktører ønsker et tydeligere rammeverk for hvordan de skal forholde seg til denne nye teknologien (Cooper, 2021). EFRAG har blant annet utarbeidet et diskusjonspapir, der de går nærmere inn på regnskapsføring for digitale eiendeler fra et «Utsteder og holder perspektiv» (EFRAG, 2021). Her kommer de blant annet med tre ulike forslag for hvordan man skal adressere IFRS-krav for digitale eiendeler.

1. Ingen endringer for IFRS-krav
2. Endringer og/eller spesifisering av IFRS-krav
3. En ny standard for digitale eiendeler eller en bredere kategori for digitale eiendeler

Hva som ender opp med å bli sluttresultatet når det kommer til regulering av digitale eiendeler er fortsatt ubestemt.

Det er mye som fremdeles stor usikkerhet når det kommer til hvordan slike eiendeler skal føres og det regulatoriske rammeverket rundt disse. Spesielt er det knyttet stor usikkerhet rundt security tokens og hvordan disse skal behandles i USA (Browne, 2022). Dette kan være et forskningsområde for fremtidige oppgaver.

Litteraturliste

Adidas (2022) *Adidas: Prada, Re-source*. Tilgjengelig fra: <https://www.adidas.com/prada-nft> (Hentet: 25.02.2022).

Bekkedal, T. og Farsethås Hans, C. Om subsumsjon, *Jussens Venner*, 53(1), s. 1-32. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-3126-2018-01-01>

Browne, R. (2022) Crypto firm Ripple's court battle with the SEC has gone 'exceedingly well,' CEO says, *CNBC*, 14.04.2022. Tilgjengelig fra: <https://www.cnbc.com/2022/04/14/ripples-court-battle-with-sec-has-gone-exceedingly-well-ceo-says.html> (Hentet: 27.04.2022).

Coingecko.org (2022a). Tilgjengelig fra: <https://www.coingecko.com/> (Hentet: 15.03.2022).

Coingecko.org (2022b) *Axie Infinity*. Tilgjengelig fra: <https://www.coingecko.com/en/coins/axie-infinity> (Hentet: 24.04.2022).

Cooper, J. (2021) A Need for More Regulatory Clarity, *CoinDesk*, 27.10. Tilgjengelig fra: <https://www.coindesk.com/policy/2021/10/27/a-need-for-more-regulatory-clarity/> (Hentet: 27.04).

Dailey, N. (2022) NFT ballooned to a \$41 billion market in 2021 and are catching up to the total size of the global fine art market, *Market Insider*, 06.01. Tilgjengelig fra: <https://markets.businessinsider.com/news/currencies/nft-market-41-billion-nearing-fine-art-market-size-2022-1> (Hentet: 02.02.2022).

Division, W. S. o. S. B. (2022) Decentralized Autonomous Organization (DAO): Frequently Asked Questions. Tilgjengelig fra: https://sos.wyo.gov/Business/Docs/DAOs_FAQs.pdf (Hentet: 26.04.2022).

EY (2021) *Accounting by holders of crypto assets*. EY. Tilgjengelig fra: https://www.ey.com/en_gl/ifrs-technical-resources/accounting-by-holders-of-crypto-assets-updated-october-2021 (Hentet: 01.02.2022).

FTX (2022) *FTX VIP*. Tilgjengelig fra: <https://ftx.com/nfts/token/519590898019457220?fbclid=IwAR2wzjbJbkANMhCTQAdDMe9GSL2nCEpANcPHYzpwjIFfdYxExUXJNPiSRgg> (Hentet: 26.02.2022).

Google (2022) *Interesse over tid: bitcoin, NFT*. Tilgjengelig fra: <https://trends.google.com/trends/explore?geo=NO&q=bitcoin,nft> (Hentet: 06.02.2022).

Group., E. F. R. A. (2021) *ACCOUNTING FOR CRYPTO-ASSETS (LIABILITIES)*. European Financial Reporting Advisory Group. Tilgjengelig fra: <https://www.efrag.org/News/Project-430/EFRA-Gs-Discussion-Paper-on-the-accounting-for-crypto-assets-liabilities---holder-and-issuer-perspective> (Hentet: 10.04.2022).

IAS (1977) IAS 38 - Intangible Assets. Tilgjengelig fra: <https://app.dib.no/standard/ias-38-immaterielle-eiendeler/%7B3E055DD9-1764-464D-BB61-045F97395FDD%7D#1484053218> (Hentet: 17.02.2022).

IAS (2004a) IAS 32 Financial Instruments. Tilgjengelig fra: <https://app.dib.no/standard/ias-32-finansielle-instrumenter-presentasjon/%7B0FDFA6AB-4694-4D6B-82FE-873628808A4F%7D#-1040920555> (Hentet: 13.02.2022).

IAS (2004b) IAS 2 Beholdninger. Tilgjengelig fra: <https://app.dib.no/standard/ias-2-beholdninger/%7B3911CA32-50F8-4F67-B139-89D166804BBC%7D#286300651> (Hentet: 24.02.2022).

IAS (2010) Conceptual Framework for Financial Reporting. Tilgjengelig fra: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/conceptual-framework-for-financial-reporting.pdf> (Hentet: 23.03.2022).

IFRS (2005) IAS 36. Tilgjengelig fra: <https://app.dib.no/standard/ias-36-verdifall-pa-eiendeler/%7BAB613F66-7720-4C4C-9D0A-2413A5E860F9%7D#-1282512920> (Hentet: 15.02.2022).

IFRS (2011) IFRS 13 - Fair Value Measurement. Tilgjengelig fra: <https://app.dib.no/standard/ifrs-13-maling-av-virkelig-verdi/%7BC77BB96D-ECFB-4611-BBB3-42A1AEE12B48%7D> (Hentet: 17.02.2022).

IFRS (2018) IFRS 9. Tilgjengelig fra: <https://app.dib.no/standard/ifrs-9-finansielle-instrumenter/%7B406709BE-B9B7-48D9-A50D-B35A2A8A6C02%7D> (Hentet: 06.02.2022).

Jusleksikon (2018) *Avtale*. Tilgjengelig fra: <https://jusleksikon.no/wiki/Avtale> (Hentet: 17.03.2022).

Kastrenakes, J. (2021) *Beeple sold an NFT for \$69 million*. Tilgjengelig fra: <https://www.theverge.com/2021/3/11/22325054/beeple-christies-nft-sale-cost-everydays-69-million> (Hentet: 25.02 2022).

Kjell Magne Baksass, T. S. (2019) Digitale eiendeler - kjennetegn og regnskapsmessig behandling, *Magma*, 01.01. Tilgjengelig fra: <https://old.magma.no/digitale-eiendeler-kjennetegn-og-regnskapsmessig-behandling> (Hentet: 01.02.2022).

Kristoffersen, T. (2020a) *Vidergående finansregnskap kap.14*. Tilgjengelig fra: <https://tinyurl.com/ymdhpdzh>.

Kristoffersen, T. (2020b) *Vidergående finansregnskap kap 3*. Tilgjengelig fra: <https://tinyurl.com/yhz2uya9>.

Liscia, V. D. (2021) *First ever NFT sells for \$1.4 million*. Tilgjengelig fra: <https://hyperallergic.com/652671/kevin-mccoy-quantum-first-nft-created-sells-at-sothebys-for-over-one-million/> (Hentet: 26.01.2022).

Madsen, R. (2015) Klassifisering og måling av finansielle instrumenter. Tilgjengelig fra: <https://www.revregn.no/asset/pdf/2015/2-37-8.pdf> (Hentet: 18.04.2022).

Melgaard, B. (2021) *THE LIGHTBULB MAN*. Tilgjengelig fra: <https://lightbulbman.com/> (Hentet: 03.03.2022).

Morris, C. (2022) How Nas is changing the way we think about celebrity NFTs, *Fast Company*, 01.20. Tilgjengelig fra: <https://www.fastcompany.com/90714669/nas-celebrity-nfts-rare-music-rights-spotify> (Hentet: 02.02.2022).

Murphy, M. L. (2021) NFTs come with big valuation challenges, *Journal of Accountancy*. Tilgjengelig fra: <https://www.journalofaccountancy.com/news/2021/jul/nft-nonfungible-token-valuation-challenges.html> (Hentet: 11.02.2022).

Nakamoto, S. (2008) *Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System*. Tilgjengelig fra: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf> (Hentet: 24.01.2022).

PAXG (2022) *PAX Gold (PAXG)*. Tilgjengelig fra: <https://paxos.com/paxgold/> (Hentet: 27.04.2022).

Rimstad, K. (2018) Hva er kryptovaluta og hvordan skal slike eiendeler regnskapsføres? (Hentet: 11.02.2022).

Ryan Leopold, P. V. (2019) *Cryptographic assets and related transactions: accounting considerations under IFRS*. (A look at current financial reporting issues): PWC. Tilgjengelig fra: <https://www.pwc.com/gx/en/audit-services/ifrs/publications/ifrs-16/cryptographic-assets-related-transactions-accounting-considerations-ifrs-pwc-in-depth.pdf> (Hentet: 25.02.2022).

Schwencke, H. R. et al. (2021) *Årsregnskapet i teori og praksis 2020*. 22. utgave. Oslo: Gyldendal.

Smith, S. S. (2021) *The Emerald Handbook of Blockchain for Business*. Beaverton: Beaverton: Ringgold Inc.

Steve Kaczynski, S. D. K. (2021) How NFTs Create Value, *Harvard Business Review*, 10.11. Tilgjengelig fra: <https://hbr.org/2021/11/how-nfts-create-value> (Hentet: 1.02.2021).

Venter, H. (2016) *Digital currency - A case for standard setting activity* Tilgjengelig fra: https://www.aasb.gov.au/admin/file/content102/c3/AASB_ASAF_DigitalCurrency.pdf (Hentet: 24.02.2022).

Xin, C. P. B. (2021) The Maya Story (b. 2022). Tilgjengelig fra:
<https://blog.uptickproject.com/uptick-app-the-maya-story-a13fc1b23e87> (Hentet:
15.01.2022).

